

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2023. gada 12. oktobrī*

[Teksts labots ar 2024. gada 9. janvāra rīkojumu]

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Mantošanas lietās piemērojamie valsts tiesību akti – Regula (ES) Nr. 650/2012 – 22. pants – Noteikums par tiesību aktu izvēli – Piemērojamība personām – Trešās valsts valstspiederīgais – 75. pants – Saistība ar pastāvošām starptautiskām konvencijām – Divpusējs nolīgums starp Polijas Republiku un Ukrainu

Lietā C-21/22

[labots ar 2024. gada 9. janvāra rīkojumu] par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Okręgowy w Opolu* (Opoles apgabaltiesa, Polija) iesniegusi ar 2021. gada 10. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 7. janvārī, tiesvedībā, ko ierosinājusi

OP,

piedaloties

Notariusz Justyna Gawlica,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], M. Safjans [*M. Saffan*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] (referents) un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Notariusz Justyna Gawlica* vārdā – *M. Margoński*, zastēpca notariālny,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna* un *S. Żyrek*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – poļu.

- Spānijas valdības vārdā – *M. J. Ruiz Sánchez*, pārstāve,
- Ungārijas valdības vārdā – *Zs. Biró-Tóth* un *M. Z. Fehér*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. L. Kalēda* un *W. Wils*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 23. marta tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (OV 2012, L 201, 107. lpp.) 22. un 75. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp Ukrainas pilsoni OP, kura dzīvo Polijā, kur viņa ir nekustamā īpašuma līdzīpašniece, un *Notariusz Justyna Gawlica* (notāre *Justyna Gawlica*) notāra palīgu, kurš vada Krapkovices [*Krapkowice*] notāra biroju (turpmāk tekstā – “notāra palīgs”), par pēdējā minētā atteikumu sastādīt publisku testamentu, kurā būtu ietverts noteikums, saskaņā ar ko OP mantojumam piemērojamās tiesības būtu Ukrainas tiesības.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 650/2012 7., 37., 38., 57. un 59. apsvērumā ir noteikts:

“(7) Būtu jāveicina iekšējā tirgus pienācīga darbība, novēršot šķēršļus, ko saistībā ar personu brīvu pārvietošanos rada grūtības izmantot savas tiesības attiecībā uz mantošanu, kurai ir pārrobežu elementi. Eiropas tiesiskuma telpā pilsoņiem ir jāvar laikus organizēt savu mantojumu. Efektīvā veidā ir jānodrošina mantinieku un legātāru, citu mirušajam tuvu personu, kā arī mantojuma kreditoru tiesības.

[..]

(37) Lai ļautu pilsoņiem ar pilnīgu juridisko noteiktību izmantot iekšējā tirgus piedāvātās priekšrocības, šai regulai būtu jādod viņiem iespēja jau iepriekš zināt, kurus tiesību aktus piemēros viņu mantojumam. Lai izvairītos no pretrunīgiem rezultātiem, būtu jāievieš saskaņotas kolīziju normas. Galvenajam noteikumam būtu jānodrošina, lai mantošanu reglamentētu iepriekš paredzami tiesību akti, kuriem ar to ir cieša saikne. Juridiskās noteiktības labad un lai izvairītos no mantošanas sadrumstalotības, ar minētajiem tiesību aktiem būtu jāreglamentē mantošana kopumā, proti, viss īpašums, kas veido daļu no mantojuma, neatkarīgi no mantas veida un neatkarīgi no tā, vai manta atrodas kādā citā dalībvalstī vai trešā valstī.

(38) Ar šo regulu pilsoņiem būtu jādod iespēja savlaicīgi plānot savu mantojumu, izvēloties viņu atstātajam mantojumam piemērojamās tiesību aktus. Minēto izvēli vajadzētu ierobežot, to attiecinot vienīgi uz viņu pilsonības valsti, lai nodrošinātu saikni starp mirušo un izvēlētajiem tiesību aktiem un lai izvairītos no situācijas, kad tiesību akti tiek izvēlēti ar nolūku pārkāpt to personu tiesisko pašlēmību, kurām ir tiesības uz neatņemamo daļu.

[..]

(57) Šajā regulā paredzētās kolīziju normas var izraisīt trešās valsts tiesību aktu piemērošanu. Šādos gadījumos būtu jāņem vērā minētās valsts tiesību aktu starptautisko privāttiesību normas. Ja minētās normas paredz *renvoi* vai nu uz kādas dalībvalsts tiesību aktiem, vai trešās valsts tiesību aktiem, kas mantošanai piemērotu savus tiesību aktus, šāda *renvoi* būtu jāpieņem, lai nodrošinātu konsekveni starptautiskā mērogā. *Renvoi* tomēr nebūtu jāpieņem situācijās, kad mirušais izvēli par tiesību aktiem ir izdarījis par labu trešās valsts tiesību aktiem.

[..]

(59) Ņemot vērā šīs regulas vispārējo mērķi, kas ir dalībvalstīs pieņemtu nolēmumu mantošanas lietās savstarpēja atzišana neatkarīgi no tā, vai šādi nolēmumi pieņemti strīdus tiesvedībā vai bezstrīdus kārtībā, šajā regulā būtu jāparedz noteikumi par tādu nolēmumu atzišanu, izpildāmību un izpildi, kuri būtu līdzīgi noteikumiem citos Savienības instrumentos par tiesu iestāžu sadarbību civillietās.”

4 Šīs pašas regulas 5. panta “Vienošanās par tiesas izvēli” 1. punktā ir noteikts:

“Ja tiesību akti, ko mirušais saskaņā ar 22. pantu ir izvēlējis, lai tie reglamentētu viņa atstāto mantojumu, ir kādas dalībvalsts tiesību akti, tad attiecīgās puses var vienoties, ka minētās dalībvalsts tiesai vai tiesām ir ekskluzīva jurisdikcija lemt par jebkuru mantošanas jautājumu.”

5 Minētās regulas 6. pantā “Atteikšanās no jurisdikcijas piemērojamo tiesību aktu izvēles gadījumā” ir noteikts:

“Ja tiesību akti, ko mirušais saskaņā ar 22. pantu ir izvēlējis, lai tie reglamentētu viņa atstāto mantojumu, ir kādas dalībvalsts tiesību akti, tad tiesa, kurā celta prasība saskaņā ar 4. vai 10. pantu:

[..].”

6 Šīs pašas regulas 12. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Ja mirušā atstātais mantojums ietver mantu, kas atrodas trešā valstī, tiesa, kurā celta prasība, lai lemtu par mantošanu, pēc vienas no tiesvedības pušu lūguma var pieņemt lēmumu nelemt par vienu vai vairākām no šādām mantām, ja paredzams, ka šīs tiesas nolēmumu par minēto mantu minētajā trešā valstī neatzīs un attiecīgā gadījumā nepasludinās par izpildāmu.”

7 Regulas Nr. 650/2012 20. pants “Vispārēja piemērošana” ir formulēts šādi:

“Jebkurus tiesību aktus, kas norādīti ar šo regulu, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav dalībvalsts tiesību akti.”

8 Šīs regulas 21. pantā “Vispārīgs noteikums” ir paredzēts:

“1. Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, mantošanai kopumā piemērojamie tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā bija mirušā pastāvīgā dzīvesvieta nāves brīdī.

[..]”

9 Šīs regulas 22. panta “Piemērojamo tiesību aktu izvēle” 1. punktā ir noteikts:

“Persona kā tiesību aktus, kas reglamentē tās atstāto mantojumu kopumā, var izvēlēties tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonis šī persona ir izvēles izdarīšanas laikā vai nāves brīdī.

[..]”

10 Šīs pašas regulas 75. panta “Saistība ar pastāvošām starptautiskām konvencijām” 1. punktā ir paredzēts:

“Šī regula neskar tādu starptautisko konvenciju piemērošanu, kuru puses šīs regulas pieņemšanas laikā ir viena vai vairākas dalībvalstis un kuras skar jautājumus, uz ko attiecas šī regula.

[..]”

Polijas tiesības

11 1993. gada 24. maija Nolīguma starp Polijas Republiku un Ukrainu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civillietās un krimināllietās (turpmāk tekstā – “divpusējs nolīgums”) 37. pantā ir noteikts:

“Tiesiskās attiecības attiecībā uz kustamā īpašuma mantošanu nosaka tās līgumslēdzējas puses valsts tiesību akti, kuras pilsonis nāves brīdī bija mantojuma atstājējs.

Tiesiskās attiecības attiecībā uz nekustamā īpašuma mantošanu nosaka tās līgumslēdzējas puses valsts tiesību akti, kuras teritorijā atrodas attiecīgais īpašums.

To, vai lieta, kas ietilpst mantojumā, ir kustams vai nekustams īpašums, nosaka saskaņā ar tās līgumslēdzējas puses valsts tiesību aktiem, kuras teritorijā šī lieta atrodas.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

12 OP ir Ukrainas pilsoņe, kura dzīvo Polijā, kur viņa ir nekustamā īpašuma līdzīpašniece. Viņa lūdza notāra palīgu sastādīt publisku testamentu, kurā būtu ietverts noteikums, saskaņā ar ko viņas mantojumam piemērojamās tiesības būtu Ukrainas tiesības.

13 Notāra palīgs atteicās sastādīt šādu aktu, norādot galvenokārt divus iemeslus. Pirmkārt, Regulas Nr. 650/2012 22. pantā, to skatot tās 38. apsvērumu gaismā, tiesības izvēlēties piemērojamās tiesību aktus esot piešķirtas tikai Savienības dalībvalstu pilsoņiem. Otrkārt, divpusējā nolīguma 37. pantā, kas katrā ziņā prevalē pār šo pašu regulu, esot paredzēts, ka mantojuma jomā piemērojamie tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kuras pilsonība ir mirušajam, ja runa ir par kustamu īpašumu, un tās valsts tiesību akti, kurā īpašums atrodas, ja runa ir par nekustamo īpašumu. Tādējādi notāra palīgs uzskatīja, ka OP mantojumam piemērojamās tiesības attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas tai pieder Polijā, ir Polijas tiesības.

- 14 OP par notāra palīga atteikumu cēla prasību *Sąd Okręgowy w Opolu* (Opoles apgabaltiesa, Polija), kas ir iesniedzējtiesa, pamatojoties uz to, ka šis atteikums esot balstīts uz kļūdainu Regulas Nr. 650/2012 interpretāciju. Šajā ziņā viņa it īpaši apgalvoja, ka šīs regulas 22. pants atļauj “[ikvienai] personai” kā tiesību aktus, kas reglamentē tās atstāto mantojumu, izvēlēties savas valsts tiesību aktus. Viņa turklāt apgalvoja, ka minētās regulas 75. panta 1. punkta mērķis ir nodrošināt tās atbilstību saistībām, kas izriet no nolīgumiem, kurus dalībvalstis noslēgušas ar trešām valstīm. Tā kā divpusējais nolīgums nereglamentē mantošanas tiesību aktu izvēli, OP uzskata, ka Regulas Nr. 650/2012 22. panta piemērošana nav ar to nesaderīga.
- 15 Šajos apstākļos *Sąd Okręgowy w Opolu* (Opoles apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [Regulas Nr. 650/2012] 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka personai, kas nav Eiropas Savienības pilsonis, ir tiesības izvēlēties, ka mantojumu kopumā reglamentē tās valsts tiesību akti, kuras pilsonis ir mantojuma atstājējs?
- 2) Vai [šīs regulas] 75. pants, skatīts kopsakarā ar tās 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja starp dalībvalsti un trešo valsti ir noslēgts divpusējs nolīgums, kurā nav reglamentēta tiesību aktu izvēle mantojuma lietās, bet ir noteikti mantojuma lietām piemērojamie tiesību akti, šādas trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo dalībvalstī, kurai ir saistošs šis divpusējais nolīgums, var izvēlēties piemērojamos tiesību aktus?”

Par pirmo jautājumu

- 16 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 650/2012 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo kādā Savienības dalībvalstī, var izvēlēties šīs trešās valsts tiesību aktus kā tiesību aktus, kas reglamentē viņa mantojumu kopumā.
- 17 Regulas Nr. 650/2012 22. pantā ir noteikts, ka “persona kā tiesību aktus, kas reglamentē tās atstāto mantojumu kopumā, var izvēlēties tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonis šī persona ir izvēles izdarīšanas laikā vai nāves brīdī”.
- 18 Kā izriet no šīs tiesību normas formulējuma, tā attiecas uz ikvienu “personu”, neparedzot nekādu atšķirību starp Savienības dalībvalstu pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem. Vienīgais šādas personas izvēles brīvības ierobežojums ir, ka tā var izvēlēties tikai tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonība tai ir, neatkarīgi no tā, vai minētā valsts ir vai nav Savienības dalībvalsts.
- 19 Līdz ar to nevar uzskatīt, ka šāda rīcības brīvība var būt tikai Savienības pilsoņiem.
- 20 Šo gramatisko interpretāciju apstiprina citas Regulas Nr. 650/2012 tiesību normas, kurās arī ir atsauce uz trešās valsts tiesību aktiem.
- 21 Tādējādi, pirmkārt, minētās regulas 20. pantā ir noteikts, ka tiesību aktus, kas norādīti ar šo regulu, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav dalībvalsts tiesību akti. Lai gan no Regulas Nr. 650/2012 57. apsvēruma izriet, ka šajā regulā paredzētās kolīziju normas var izraisīt trešās valsts tiesību aktu piemērošanu un ka šādā gadījumā ir jāņem vērā atsaucē noteikumi, kas paredzēti minētās valsts starptautiskajās privāttiesībās, tajā ir skaidri precizēts, ka šāda veida atsauce ir jāizslēdz, ja “mirušais izvēli par tiesību aktiem ir izdarījis par labu trešās valsts tiesību aktiem”.

- 22 Otrkārt, šīs regulas 5. pantā vienošanās par tiesas izvēli attiecas tikai uz gadījumiem, ja “tiesību akti, ko mirušais saskaņā ar [minētās regulas] 22. pantu ir izvēlējis, lai tie reglamentētu viņa atstāto mantojumu, ir kādas dalībvalsts tiesību akti”. Tāpat šīs pašas regulas 6. pantā ir reglamentēta atteikšanās no jurisdikcijas, “ja tiesību akti, ko mirušais saskaņā ar 22. pantu ir izvēlējis, lai tie reglamentētu viņa atstāto mantojumu, ir kādas dalībvalsts tiesību akti”. Šādiem precizējumiem ir jēga tikai tad, ja ir iespēja izvēlēties tiesību aktus, kas nav kādas dalībvalsts tiesību akti. Taču, ja tie nav dalībvalsts tiesību akti, tie var būt tikai trešās valsts tiesību akti.
- 23 Treškārt, nosakot, ka “ar šo regulu pilsoņiem būtu jādod iespēja savlaicīgi plānot savu mantojumu, izvēloties viņu atstātajam mantojumam piemērojamus tiesību aktus”, Regulas Nr. 650/2012 38. apsvērums vispārīgi attiecas uz ikvienu “pilsoni”, nevis tikai uz Savienības pilsoņiem.
- 24 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 650/2012 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo Savienības dalībvalstī, var izvēlēties šīs trešās valsts tiesību aktus kā tiesību aktus, kas reglamentē viņa mantojumu kopumā.

Par otro jautājumu

- 25 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 650/2012 75. pants, skatīts kopsakarā ar šīs regulas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja starp dalībvalsti un trešo valsti pirms šīs regulas pieņemšanas ir noslēgts divpusējs nolīgums, kurā ir noteikti mantojuma lietās piemērojamie tiesību aktu un nav skaidri paredzēta iespēja izvēlēties citus tiesību aktus, šīs trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo attiecīgajā dalībvalstī, var izvēlēties piemērojamus tiesību aktus, lai tie reglamentētu viņa mantojumu kopumā.
- 26 Šajā ziņā no Regulas Nr. 650/2012 75. panta 1. punkta būtībā izriet, ka šīs regulas piemērošana nevar ietekmēt to starptautisko konvenciju piemērošanu, kuru puses ir viena vai vairākas dalībvalstis, ja, pirmkārt, attiecīgā dalībvalsts vai dalībvalstis Regulas Nr. 650/2012 pieņemšanas laikā jau ir bijušas attiecīgās starptautiskās konvencijas puses un, otrkārt, šī konvencija skar jautājumus, uz ko attiecas šī regula. No Tiesas judikatūras izsecināms, ka tad, ja Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka regulas piemērošana “neietekmē” pastāvošās starptautiskās konvencijas, šīs konvencijas ir piemērojamas gadījumā, ja to normas kolidē ar šādas regulas normām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 4. maijs, *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, 46. punkts).
- 27 Līdz ar to, ja dalībvalsts ir puse divpusējā nolīgumā, kas ar trešo valsti noslēgts pirms Regulas Nr. 650/2012 stāšanās spēkā, un ja šajā divpusējā nolīgumā ir ietvertas tiesību normas, kurās ir paredzēti noteikumi, kas piemērojami mantošanas lietās, tad principā ir piemērojami pēdējie minētie noteikumi, nevis tie, kas šajā jomā ir paredzēti Regulā Nr. 650/2012.
- 28 Turklāt, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 29. un 30. punktā, Regulas Nr. 650/2012 75. pants Savienības instrumentos par tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komercietās nav izolēta tiesību norma. Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpā ir daudz citu regulu un konvenciju, kuras attiecas uz privātpersonu savstarpējām attiecībām un kurās ir ietverti noteikumi, kas atbilst līdzīgai loģikai kā Regulas Nr. 650/2012 75. panta loģika.

- 29 Šajā kontekstā Tiesa ir nospriedusi, ka pantam, kas attiecīgajā Savienības tiesību aktā reglamentē attiecības starp šo aktu un starptautiskajām konvencijām, nevar būt tāds tvērums, kas būtu pretrunā principiem, kuri ir to tiesību aktu pamatā, kuru daļa tas ir (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 4. maijs, *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, 51. punkts).
- 30 Šajā gadījumā, kā izriet no Regulas Nr. 650/2012 7. un 59. apsvēruma, tās mērķis ir novērst šķēršļus, ko saistībā ar personu brīvu pārvietošanos rada grūtības izmantot savas tiesības attiecībā uz mantošanu, kurai ir pārrobežu elementi, tostarp, paredzot noteikumus par jurisdikciju un šajā jomā piemērojamiem tiesību aktiem, kā arī par nolēmumu, kas pieņemti citās dalībvalstīs, atzīšanu un izpildi dalībvalstī.
- 31 Šajā ziņā šīs regulas 21. pantā “Vispārīgs noteikums” ir nostiprināts piesaistes faktors pēc noklusējuma, kas tiek noteikts, atsaucoties uz mirušā pastāvīgo dzīvesvietu nāves brīdī. Ņemot vērā šīs regulas struktūru, minētās regulas 22. pantā reglamentētā iespēja izvēlēties tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonība ir mirušajam, ir jāsaprot kā atkāpe no šīs pašas regulas 21. pantā paredzētā vispārīgā noteikuma.
- 32 Turklāt gan pastāvīgā dzīvesvieta, gan pilsonība ir objektīvi piesaistes faktori, kas gan viens, gan otrs veicina Regulā Nr. 650/2012 izvirzīto mērķi nodrošināt mantošanas procesā iesaistīto personu tiesisko drošību, kā izriet no tās 37. apsvēruma.
- 33 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka iespēja izvēlēties savam mantojumam piemērojamos tiesību aktus nevar tikt uzskatīta par principu, kas ir pamatā Regulai Nr. 650/2012 un līdz ar to par tiesu iestāžu sadarbībai civillietās un komercietās Savienībā, kuras instruments tā ir.
- 34 Taisnība – Tiesa ir nospriedusi, ka šīs regulas vispārīgais mērķis, kas vērsts uz dalībvalstīs pieņemtu nolēmumu mantošanas jomā savstarpēju atzīšanu, ir saistīts ar mantojuma vienotības principu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 21. jūnijs, *Oberle*, C-20/17, EU:C:2018:485, 53. un 54. punkts). Tomēr tas nav absolūts princips (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, E. E. (Jurisdikcija un mantošanai piemērojamie tiesību akti), C-80/19, EU:C:2020:569, 69. punkts).
- 35 Šajā ziņā, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 71. punktā, ar minētās regulas 12. panta 1. punktu ir skaidri ieviesta atkāpe no šī principa, ļaujot kompetentajai tiesai nelemt par īpašumu, kas atrodas trešajās valstīs, bažījoties, ka nolēmums netiks atzīts vai netiks pasludināts par izpildāmu šajās trešajās valstīs.
- 36 No tā izriet, ka Savienības likumdevējs dažos konkrētos gadījumos ir skaidri vēlējies ievērot mantojuma sadalīšanas modeli, kas var tikt piemērots attiecībās ar noteiktām trešajām valstīm.
- 37 Līdz ar to ir jāuzskata, ka Regulas Nr. 650/2012 sistēmai nav pretrunā tas, ka saskaņā ar divpusēju nolīgumu, kas pirms šīs regulas pieņemšanas noslēgts starp dalībvalsti un trešo valsti, un, ņemot vērā minētās regulas 75. panta 1. punktā paredzēto izņēmumu, trešās valsts valstspiederīgajam, kurš dzīvo dalībvalstī, kam ir saistošs šis divpusējais nolīgums, nav iespējas izvēlēties savam mantojumam piemērojamos tiesību aktus. Turklāt šis rezultāts atbilst LESD 351. panta pirmajā daļā nostiprinātajam principam, kas attiecas uz to starptautisko nolīgumu iedarbību, kurus dalībvalstis ir noslēgušas pirms to pievienošanās Savienībai.

- 38 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 650/2012 75. pants, skatīts kopsakarā ar šīs regulas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka tad, ja pirms minētās regulas pieņemšanas Savienības dalībvalsts ar trešo valsti ir noslēgusi divpusēju nolīgumu, kurā ir noteikti mantojuma lietās piemērojamie tiesību akti un nav skaidri paredzēta iespēja izvēlēties citus tiesību aktus, šīs trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo attiecīgajā dalībvalstī, nevar izvēlēties minētās trešās valsts tiesību aktus, lai tie reglamentētu viņa mantojumu kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 39 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamie tiesību akti, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi 22. pants**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo Savienības dalībvalstī, var izvēlēties šīs trešās valsts tiesību aktus kā tiesību aktus, kas reglamentē viņa mantojumu kopumā.

- 2) Regulas Nr. 650/2012 75. pants, skatīts kopsakarā ar šīs regulas 22. pantu,**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā tas, ka tad, ja pirms minētās regulas pieņemšanas Savienības dalībvalsts ar trešo valsti ir noslēgusi divpusēju nolīgumu, kurā ir noteikti mantojuma lietās piemērojamie tiesību akti un nav skaidri paredzēta iespēja izvēlēties citus tiesību aktus, šīs trešās valsts valstspiederīgais, kas dzīvo attiecīgajā dalībvalstī, nevar izvēlēties minētās trešās valsts tiesību aktus, lai tie reglamentētu viņa mantojumu kopumā.

[Paraksti]